

Stichting KUS. Evaluatie 2019

De doelstelling van Stichting KUS is mensen en groepen met elkaar in contact brengen met hulp van kunst. In 2018 organiseerde KUS daarvoor tentoonstellingen en ontmoetingen. De activiteiten en ontmoetingen waren geslaagd, iedereen vond het mooi en fijn, maar de ontmoetingen waren eenmalig en het bekijken van kunst en lezen over mooie initiatieven werd door KUS niet genoeg gevonden. In 2019 bleef KUS portretten maken en enkele kleinere tentoonstellingen organiseren, maar KUS focuste er meer op om samen met bewoners van Nijmegen dingen te doen: er werden tien creatieve workshops georganiseerd en KUS trok vijf wijken in om gesprekken en contacten onderling tot stand te brengen. Voor kinderen werden drie voorstellingen gegeven, waar kinderen de Vredesdraak moesten helpen uit te vinden hoe hij vrede kon brengen en hoe hij met zijn kompas(sie) zijn hart kon vinden. KUS is tevreden over deze werkwijze om kunst over samenleven met mensen te maken, omdat er meer contact is. Toen in 2019 het thema Vrede werd toegevoegd bij veel activiteiten kregen ontmoetingen meer zin en diepgang. Zelfs eenmalige ontmoetingen zijn zinvol als mensen hun wensen, kennis en ideeën uitwisselen over vrede en vrijheid en niet-vrede en onvrijheid. Al denken mensen maar één keer dieper na over hoe vrede te behouden en oorlog, vernieling, onderdrukking te vermijden of de wereld uit te helpen, is dat winst. Daarom zullen in 2020 het merendeel van de activiteiten te maken hebben met nadenken over hebben en behouden van vrede en vrijheid, uitwisselen van ervaringen en ideeën en werken aan vrede en vrijheid. Zo zal het werken aan vrede zich niet beperken tot een week, maar wordt er het hele jaar aan gewerkt, waarna de activiteiten in de vredesweek in de derde week van september bij elkaar komen.

Het concept KUS-guerilla werd in 2019 geïntroduceerd: onverwachte dingen doen rond samenleven, het goede en het bittere ervan. We laten dit concept los, omdat het niet erg duidelijk is, veel uitleg behoeft, maar het heeft KUS geïnspireerd om verschillende activiteiten te starten. Uit het concept kus-guerilla kwamen de Loesje workshops voort met het op een twaalfstal plekken in Nijmegen ophangen en neerleggen van KUSsteksten over samenleven, de onverwachte muziekactiviteiten (waar we in de voorbereidingsfase zitten) en het met schilder Diederik Grootjans de wijk ingaan en deze wijk met een groep tekenen.

Stichting KUS heeft in 2019 de Vredesambassadeurs van Nijmegen geleverd en een zevental activiteiten georganiseerd in de Vredesweek van 21-29 september 2019. De vredesweek is een initiatief van de landelijke vredesorganisatie PAX. De Vredesweek wordt jaarlijks in de derde week van september in het hele land gevierd vanuit tientallen Vredesambassades en Vredesambassadeurs.

Alle KUSactiviteiten hadden een zeer goede sfeer, met mooie ontmoetingen en gesprekken en we bereikten zeker 700 mensen die meededen, naast de honderden bezoekers van zeven KUS tentoonstellingen.

Activiteiten in en rond de Vredesweek

- De **Opening van de Vredesweek** gebeurde bij de Wereldvredesvlam, waar de vredesambassadeurs spraken en gezongen en gesproken werd door de kunstenaars Marjolein Pieks (zang, dichteres), Mark Schilders (singer-songwriter) en Frans Houtbeckers (dichter). Er volgde een **fakkeloftocht** met fakkels aangestoken aan de Wereldvredesvlam. Dit werd gedaan door vertegenwoordigers van alle stadsdelen van Nijmegen en de gemeenten om Nijmegen, en van sociale organisaties die met vrede bezig zijn (40 deelnemers). Er werd een **Rijk van Nijmegen Vredesvlam** gemaakt en aangeboden aan de burgemeester. De burgemeester sprak over het vasthouden van en werken aan vrede en oud-journalist Rob Jaspers over het nadenken over hoe oorlogen ontstaan. De tijd van 1933-1939 lijkt in verschillende opzichten op de huidige tijd, denk aan het tegen elkaar opzetten

van groepen, verharding, vluchtelingen weigeren of juist helpen. Afgesloten werd met dans en muziek van de jongeren en kinderen van de Molukse Dans en Tifagroep Hatert.(100 deelnemers.)

- De **Vredesmaaltijd** (35 deelnemers)in en samen met het Huis van Compassie. Deze locatie is sinds jaren de Vredesambassade van Nijmegen. Hier vertelden de beide vredesambassadeurs over hun motivatie om met vrede bezig te zijn. Voor de een de oorlogen en ellende in de wereld, voor de ander de wens de vrede dichtbij te bewaren en te leren omgaan met onvrede. Het werk van Amnesty werd belicht. Zangeres Mouna uit Sierra Leone zong over vrede. In de aanloop van dit diner werd in twee **workshops** samen met vrijwilligers van het Huis van Compassie en een Afghaanse groep die er taalles volgt (15 deelnemers), **een Vredeskunstwerk** gemaakt wat bij het Vredeseten onthuld werd.
- **Vredesteksten** schrijven op Loesje manier. Met een Loesje coach.(7 deelnemers). Van de beste teksten zijn kaarten en affiches gemaakt die op een twaalfal locaties werden gehangen en neergelegd. O.a. bij vredesactiviteiten in kerken, bij een KUSstentoonstelling in het Huis van Compassie vanaf oktober 2019 (over de sociale organisaties die KUS portretteerde in 2018), bij bibliotheken en creatieve centra.
- **Voorstellingen voor kinderen van 2-9 jaar met de Vredesdraak**. Twee keer gespeeld in de centrale bibliotheek. Niet met vuur en boosheid komt er vrede, maar door goede gedachten. Die de draak met hulp van de kinderen leerde verspreiden.(totaal 32 deelnemers)
- **Vredeproject Vrede in 50 talen**: Vredesambassadeur Frans Houtbeckers ging een vijftal keer naar Gezellig, ontmoetingsplek voor vluchtelingen en naar Gast, opvang van vluchtelingen zonder papieren, en sprak er met 50 vluchtelingen over vrede. Zij schreven voor hem het woord vrede in hun eigen taal op. Vrede in 50 talen uit 40 landen uit vier werelddelen. Soms waren het echte kunstwerkjes. Daarvan maakte Frans een tentoonstelling in Gezellig, voor de Vredeswandeling tot drie weken erna.(50 deelnemers)
- **Vredeswandeling langs allerlei grenzen**, die kunnen scheiden, maar waar vrede mensen kan verbinden: Start bij Gezellig (huiskamer voor vluchtelingen en nieuwkomers), verder langs Rose Huis (verschillende seksuele oriëntaties), Hospice Bethlehem (grens tussen leven en dood), Infocentrum WOII (grenzen overschrijdingen, grens tussen oorlog en vrede), Struin (Buitenschoolse opvang in de buitenlucht, grens tussen kinderen en ouderen, binnen en buiten) en afsluiting in Land van Ooij (Kleurrijke ecologische tuin).(10 deelnemers, zeer regenachtig weer)).
- **Vredespicknick** met Oriëntaals en Afghaans eten, vredesgedichten van Frans Houtbeckers en samen zingen (20 deelnemers, zeer regenachtig weer.)

Andere activiteiten Stichting KUS

- **Teksten maken over samenleven** in twee workshops (deelnemers 11) en deze verspreiden bij bijeenkomsten, eigen tentoonstellingen en in openbare gelegenheden (600 stuks en 30 affiches). (KUS querilla activiteit)
- **De wijken in**. In oktober is Stichting KUS **met schilder/tekenaar Diederik Grootjans** vijf wijken ingetrokken met een groep tekenaars, deels uit die wijken zelf. Het ging om de wijken waar KUS in 2018 actief was: Hatert, Dukenburg. Daarnaast om Lindenholt, Lent en Centrum. De wijk werd door de groep getekend. Kus praatte onderwijl met omstanders over de manieren van kijken naar de wijk van de tekenaars en van henzelf. KUS hing ook het Vredeskunstwerk op en fotografeerde de buurtbewoners daarbij. De teken werken werden daarna in wijkcentrum of (in centrum) in de bibliotheek tentoongesteld. (Totaal aantal betrokkenen meer dan 40 tekenaars en een veertigtal omstanders door middel van

gesprekken en het maken van foto's. Daarnaast zagen honderden buurtbewoners de 5 tentoonstellingen). (KUS querilla activiteit)

- **Doorlopende KUS tentoonstelling** over sociale organisaties in Museumpark Orientalis (geschat aantal bezoekers 200) met twee **workshops Kunstwerk maken over samenleven** (9 kinderen en 7 volwassen deden mee, daarnaast kwamen 22 volwassenen kijken en er over praten).
- **KUS tentoonstelling** over sociale organisaties in **Huis van Compassie** van okt-dec 2019. (te zien door de honderden bezoekers die daar komen)
- **Korte interviews in weekkrant De Brug** met foto van vertegenwoordigers van sociale organisaties over hun kunst van samenleven, hun leven, hun organisatie.
- **Twee workshops clownerie** (8 kinderen, 10 volwassenen als vakantieactiviteit in augustus voor mensen die geen geld hebben voor vakantie maar via het Huis van Compassie een week vakantie aangeboden kregen. **Workshop nonverbale communicatie** (10 deelnemers) voor het Vrijwilligerscafé van Stad van Compassie
- **Mee-organiseren van de Dag van Compassie. Met KUSoptreden** met de Vredesdraak voor kinderen die met zijn Kompas(sie) zijn Drakenhart zoekt (50 deelnemers) Wandeling met mantrazingen (70 deelnemers). Bijeenkomst met praatjes, theater en muziek (100 deelnemers). Koor met Compassiestuk (50 bezoekers?)
- **KUSfeest.** Ontmoeting met alle vrijwilligers en sociale organisaties waarmee KUS werkte in 2018 en 2019 en andere sociale mensen. Feest met lekker Moluks eten, en hapjes, muziek, dans, gedichten en verhalen uit alle windstreken. (150 deelnemers). De veertig vrijwilligers en actieve deelnemers kregen een aandenken/dank in vorm van keramieken KUS en kinderboekjes. Alle deelnemers een KUSkaart.
- **De onverwachte muziek(KUS querilla)activiteit op straat:** een muziekgroep een lied zingt en/of maakt muziek, in een lang lint met deelnemers 5 tot 10 meter uit elkaar waarbij de deelnemers de muziek overnemen van de voorganger en doorgeven aan de volgende en dan zelf stoppen. Zo snelt de muziek door de straten, heen en weer. Hiervoor zijn voorbereidingen getroffen: de kaarten en teksten voor op de rug/borst zijn gemaakt; er zijn contacten zijn gelegd met twee koren en drie muziekgroepen, die echter in 2019 geen tijd hadden. De bedoeling is dat deze activiteit nu in 2020 gaat plaatsvinden, in ieder geval in de Vredesweek.